

Kommunstyrelsen
Rapport

Datum:
2023-04-25

Diarienummer:
KSN-2023-00912

Handläggare:
Linda Nicklasson, Karin Svensson

Redovisning av särskilda kontrollmoment Kommunstyrelsen

Innehåll

Fördjupad redovisning av kontrollmoment.....	3
20. KS: Riskanalyser i samhällsbyggnadsprojekt	3
Bakgrund	3
Åtgärder	3
22. Hantering av viktig information	4
Bakgrund	4
Åtgärder	4

Fördjupad redovisning av kontrollmoment

I samband med att decemberuppföljningen redovisades för kommunstyrelsen yrkade Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna:

Att de två kontrollmoment som har stora avvikelser, ”20. Brister i hanteringen av risker i samhällsbyggnadsprojekten kan leda till ökade kostnader och att målen för projekten inte nås” och ”22. Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen” följs upp och vidtagna åtgärder redovisas för kommunstyrelsen maj 2023.

Nedan redovisas vidtagna åtgärder för de två kontrollmomenten.

20. KS: Riskanalyser i samhällsbyggnadsprojekt

Brister i hanteringen av risker i samhällsbyggnadsprojekten kan leda till ökade kostnader och att målen för projekten inte nås.

Bakgrund

Den kontroll som genomfördes under 2022 resulterade i att en avvikelse rapporterades tillsammans med en beskrivning av nödvändiga åtgärder.

Bedömningen gjordes utifrån att 47% av exploateringsprojekten saknade riskanalyser i IT-systemet Antura och av de som hade riskanalyser i Antura var det 27% som inte var justerade sedan 2020. Eventuellt hade riskanalyserna dokumenterats på annat ställe än i Antura.

Det var i princip samma brister i alla projekten vilket kunde visa på att det saknades rutiner för hur projekten skulle jobba med riskhantering och om de skulle använda Antura eller om det var valfritt att använda andra verktyg. Ingen av projektens risker var hanterade i Antura, vilket också kunde vara en signal på att projekten inte jobbade aktivt med risker i Antura.

Åtgärden som presenterades var att rutinen behövde kompletteras med att omfatta hur riskerna ska behandlas eller åtgärdsättas. Den uppdaterade rutinen ska följa den kommunövergripande rutinen för riskhantering. I de fall riskanalysen har gjorts av leverantören ska även detta noteras i Antura.

Åtgärder

Riskanalyser genomförs i regel inom exploateringsprojekten idag. Hur omfattande riskanalyserna är och hur de dokumenteras och följs upp har varierat efter projektens storlek och komplexitet. Under 2021–2022 infördes succesivt ett nytt projektverktyg, Antura Projects, i projektverksamheten. Tidigare projektverktyg Projectplace fasades

samtidigt ut. Inriktningen framåt är att de mest väsentliga riskerna inom projekten ska väljas ut, dokumenteras i Antura och följas upp under året.

En ny rutin för uppföljning av exploateringsprojekten har arbetats fram under första tertialet 2023. I den nya rutinen ingår uppföljning av projektens riskhantering som en obligatorisk del. Utöver enklare löpande uppföljningar av projekten kommer två större uppföljningar att genomföras per år under mars och augusti samt vid behov, till exempel vid större avvikelser, även i november. Den nya uppföljningsordningen tillämpas första gången i augusti 2023.

22. Hantering av viktig information

Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen. Kontroll av att ansvaret för information följer verksamhetsansvaret och att informationstillgångar är inventerade inom kommunstyrelsens förvaltningar.

Bakgrund

Den kontroll som genomfördes under 2022 resulterade i att en avvikelse rapporterades tillsammans med en beskrivning av nödvändiga åtgärder.

Bedömningen gjordes utifrån svaren i enkäten där bland annat 31% svarade nej på frågan om delegationsordningen uttrycker ett mandat och ansvar som stödjer en ändamålsenlig informationsförvaltning, 38% svarade nej på om informationen i verksamheten är inventerad och dokumenterad i en informationshanteringsplan samt att 85 % svarade nej på frågan om det finns personuppgiftsbehandlingar dokumenterade i en registerförteckning.

Åtgärden som presenterades var att höja kunskap och förståelse samt att det behövdes tydligare samordning av dataskyddsarbetet under kommunstyrelsen.

Åtgärder

Stadsarkivet driver utvecklingen och införandet av ett ramverk för systematisk informationsförvaltning. Ramverket syftar bland annat till att öka tydligheten i ansvar och mandat rörande informationsförvaltning. Införandet av ramverket förutsätter ett fastställt och beslutat styrdokument vilket förväntas ske under 2023. Därefter behöver respektive nämnd planera och bemanna sitt införande.

Förståelse för, och kunskapen om, informationshanteringsplaner kommer att höjas på flera sätt. Dels indirekt genom att ansvaret för kartläggning och inventering av information kommer att förtydligas genom ramverket som nämns ovan. Dels genom ett planerat arbete som syftar till att etablera och införa ett samordnat arbetssätt med tillhörande verktygsstöd för informationsstyrning. Ambitionen är att arbetssätt och verktygsstöd blir obligatoriskt i koncernen vilket är en förutsättning för att skapa jämförbara lägesbilder och en mer effektiv uppföljning.

De utbildnings- och informationsinsatser som riktar sig till verksamhetsledningar och politisk ledning handlar i första hand om att skapa efterfrågan avseende uppföljning av arbetet med informationssäkerhet och GDPR inom den egna organisationen. Insatserna behöver fortsatt nå fler ledningsfunktioner för att skapa efterfrågan. Nätverket med dataskyddssamordnare uppmuntras samtidigt att ta egna initiativ till

rapportering och uppföljning till den egna ledningen. Som ett stöd i detta arbete införs därför MSB:s metodstöd *Mognadsdialogen* som syftar till att beskriva den egna verksamhetens förmåga till ett systematiskt arbetssätt med informationssäkerhet.

Arbetet med årshjulet för IT-säkerhet rapporteras separat i uppföljningen av kommunstyrelsens internkontrollplan under rubriken *Brister i informationssäkerhet*.

För att öka samordningen av dataskyddsarbetet under kommunstyrelsen har biträdande stadsdirektören beslutat att tillsätta en dataskyddsstrateg.